

Regelbunden tillsyn i Centralskolan

Grundskola årskurserna 7–9

Obligatorisk särskola årskurserna 7–10

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Svedala kommun och besökt Centralskolan den 5 och 6 november 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 7 april 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Centralskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Centralskolan intervjuades rektorer, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerne har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Centralskolan

Skolan	Antal elever
Grundskola	512
Obligatorisk särskola	8

Källa: Skolans uppgifter

Centralskolan är en grundskola som bedriver verksamhet i årskurserna 7–9. I verksamheten finns dessutom en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp för elever

med neuropsykiatriska diagnoser. Dessutom tar skolan emot elever från hela kommunen som är inskrivna i särskolan och som är individintegrerade i grundskolan.

Skolan ligger mitt i centrala Svedala och tar emot elever från Marbäcksskolan, Kyrkskolan, Roslättskolan samt Röda skolan. Elevantalet vid skolan är minskande. Skolans elever är innevarande läsår fördelade på sex klasser i årskurs 7, sju klasser i årskurs 8 och åtta klasser i årskurs 9.

Skolan är organiserad i fyra vertikala arbetslag som leds av varsin arbetslagsledare. Till varje arbetslag finns en specialpedagog med ett särskilt ansvar för elevvården inom arbetslaget. Skolan har ett elevhälsoteam som består av skolans två rektorer, samtliga specialpedagoger, kuratorn och skolsköterskan.

Eleverna får undervisning i idrott och hälsa i den intilliggande idrottshallen. Skolans lokaler är slitna och det finns ett beslut att riva skolan och bygga en ny skola på annan plats i kommunen.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 1: Resultat för elever i årskurs 9

	Centralskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun- grupp ²	Riket ³
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007	2007
Genomsnittligt meritvärde	195,1	204,0	207,3	207,6	199,1	205,9	214,3	207,3
Andel (%) som ej nått målen i samtliga äm- nen	31,8	28,2	26,1	22,7	29,5	22,9	21,8	23,9
Andel (%) behöriga till nationellt program	85,5	90,3	89,4	95,1	86,1	90,4	91,7	89,1

Källa: Skolverket

. = Uppgift saknas

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9

Andel (%) elever som uppnått minst Godkänt i:	Centralskolan					Samtliga skolor i kommunen ⁴	Kommun-grupp ⁵	Riket ⁶
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007	2007
Engelska	96,2	97,7	96,0	96,1	93,7	94,9	.	95
Matematik	.	81,0	84,1	84,9	82,1	88,5	.	84
Svenska	90,5	89,1	91,4	96,9	92,6	95,6	.	96
Svenska som andraspråk	.	.	.	.	..	..	..	81

Källa: Skolverket

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

Kommentar och bedömning:

På Centralskolan har det genomsnittliga meritvärdet i elevernas slutbetyg förbättrats från år 2003 till år 2006, för att år 2007 försämrats till ungefär den nivå som gällde år 2003. Det negativa trendbrottet har också enligt rektorerna hållit i sig i 2008 års resultat. År 2007 var det genomsnittliga meritvärdet lägre än genomsnittet för såväl kommunen, kommungruppen som riket, vilket framgår av tabell 1 ovan.

Tabell 1 visar vidare att andelen elever som saknar betyg i ett eller flera ämnen följer samma mönster. Fram till år 2006 saknade en allt mindre andel elever betyg i något eller några ämnen, medan det år 2007 åter var en större andel än i kommunen, kommungruppen och riket. Det är omkring 30 procent av pojkarna som saknar betyg i ett eller fler ämnen när de går ut årskurs 9 att jämföra med omkring 20 procent av flickorna.

När det gäller behörighet till nationellt program i gymnasieskolan, det vill säga att eleven erhållit minst betyget godkänt i ämnena engelska, matematik och svenska, visar tabell 1 inte lika tydligt motsvarande negativa brott i en annars positiv utveckling. Andel elever som blivit behöriga har växlat från år till år. Tabell 2 visar dock att resultaten i nationella ämnesprov i dessa ämnen i årskurs 9 varit stabila över tid. Skolans resultat i samtliga prov var år 2007 något lägre än snittet i riket.

Sammanställningen ovan visar alltså att de försämrade resultaten för skolan inte främst yttrat sig i ämnena engelska och matematik. Trots detta är det de behörighetsgivande

⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

⁶ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

ämnena som varit i fokus när såväl kommunen som skolan uppmärksammat de försämrade resultaten. Svedala kommun har till exempel gett Centralskolan i uppdrag att arbeta så att 95 procent av eleverna blir behöriga till gymnasieskolan. Intervjuade lärare har också intrycket att det främst är resultaten i dessa ämnen som varit föremål för övergripande analyser och diskussioner.

Enligt Skolverkets analysverktyg SALSA, som innebär att hänsyn tas till skolans elevsammansättning, framträder att elevernas genomsnittliga meritvärde och andelen elever som uppnått målen varit lägre än det modellberäknade värdet sedan 2003. Trots detta bedömer skolan själv att man når goda resultat. Vid jämförelser med vad eleverna presterat på nationella ämnesproven i årskurs 5 och vid Centralskolans tester i årskurs 7 visar det sig nämligen, enligt rektorerna, att eleverna även vid dessa provtillfällen uppvisat ett lägre resultat än vad elever tidigare gjort. De menar således att det inte enkom är Centralskolans arbete som behöver förbättras utan att de avlämnande F-6 skolorna har också ett ansvar.

Vid en jämförelse av betygsresultaten i alla ämnen visar det sig att det är fler flickor än pojkar som får betyg i samtliga ämnen. I ämnena bild samt hem- och konsumentkunskap är det också flickorna som i större utsträckning än pojkarna får del av de högre betygen. Rektorerna påpekar dock att det varit problem med hur betygsresultaten redovisats i dessa ämnen, vilket skulle kunna förklara skillnaden. Avseende genomsnittligt meritvärde skiljer det mindre mellan flickors och pojkars resultat än vad som skiljer i riket.

För elever som är inskrivna i särskolan gör intervjuade lärare bedömningen att de når goda kunskapsresultat. De resultat i form av betyg som inspektörerna tagit del av från år 2008 stödjer den uppfattningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen/ämnnesområden i förhållande till styrdokumentens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering
Av läroplanen framgår att läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Läraren ska muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Centralskolan har infört ett system för eleverna i grundskolan där läsåret delats in i fem perioder och där lärarna i slutet av varje period i ett så kallat studiekort ska dokumentera elevens resultat. Studiekorten är utformade så att läraren bedömer om eleven befinner sig på "ännu ej g-nivå", "g-nivå", och "vg-nivå". I de fall läraren satt ett kryss under "ännu ej g-nivå" måste läraren komplettera med en beskrivning av vad som saknas. Av de studiekort inspektörerna tagit del av handlar kommentarerna övervägande om att eleven inte lämnat in sina uppgifter i tid, inte fått tillräckligt många poäng på ett prov eller inte gjort sina läxor. I de fall läraren bedömer att eleven minst befinner sig på "g-nivå" har man avkommit överens om att på skolan inte lämna några kompletterande omdömen, eftersom arbetsbördan för vissa lärare då skulle bli för stor. Skolinspektionen bedömer att skolan genom studiekorten skapat en struktur för lärarna att kunna följa elevernas kunskapsutveckling, men att de bedömningar som faktiskt görs mer handlar om att ge en betygsindikation, snarare än att vara den allsidiga utvärdering av elevens kunskapsutveckling i förhållande till målen i kursplaner och läroplan som läroplanen beskriver. Skolan behöver därför utveckla sitt verktyg för att kontinuerligt kunna göra allsidiga utvärderingar av elevernas kunskapsutveckling.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklings samtalet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering
Enligt grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Innehållet i de exempel på individuella utvecklingsplaner i Centralskolan som inspektörerna tagit del av har mer karaktär av att vara åtgärdsprogram än av framåtsyftande utvecklingsplaner. Betoningen ligger på att eleven ska anstränga sig mer, exempelvis "lämna in sina arbeten i tid" och "ta med kläder till gympan", och behandlar endast i begränsad utsträckning vilka kunskaper och färdigheter eleven behöver utveckla i förhållande till utbildningens mål. Kortsiktiga mål handlar om vilket betyg eleven vill nå i ett ämne och långsiktiga mål om vad eleven vill läsa på gymnasiet. I och med betoningen av betygen blir det inte tydligt att planerna tar sin utgångspunkt i kursplanernas och läroplanens mål. Intervjuade lärare och elever har en gemensam bild av att det är studiekorten som är de viktiga och att de individuella utvecklingsplanerna mer upprättas därför att det är krav på det. Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplanernas kvalitet bör utvecklas genom att mer tydligt anknyta till läroplanens och kursplanernas mål.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Tabell 3: Jämförelse mellan betyg och nationella ämnesprov

	Svenska		Matematik		Engelska	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Andel (i procent) som inte nått målen i slutbetyg	2,2	9,2	3,3	6,7	3,3	5,5
Andel (i procent) som inte nått målen i nationella ämnesprov	3,1	7,4	15,1	17,9	3,9	6,3

Källa: Skolverkets statistik

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x

Motivering
Av grundskoleförordningen framgår att ämnesprov i svenska, engelska och matematik ska användas i slutet av årskurs 9 för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning. I Centralskolan genomförs varje år de nationella ämnesproven. Det är dock ett relativt stort antal elever som varje år inte deltar i proven. Av tabell 3 framgår vidare en diskrepans mellan resultaten på nationella proven och betygen i motsvarande ämne i framför allt matematik där det är en stor andel elever som inte når målen för provet, men som sedan ändå erhåller betyg i ämnet. Rektorerna menar att man uppmärksammat denna diskrepans på skolan vilket lett till att man skapat en matematikverkstad dit elever kan gå, samt satsat på kompetensutveckling inom ämnet för lärarna. Skolan har själva bedömt att de inte använder nationella proven som ett verktyg för att analysera sin undervisning. Under intervjuerna med lärare och annan personal förs tankar fram på att det nationella provet i matematik visar att elevernas problemlösningsförmåga brister, något som lärarna endast i begränsad utsträckning tar hänsyn till vid betygssättningen.

Skolinspektionen bedömer att skolan i högre utsträckning bör använda nationella ämnesproven som stöd både för betygssättning och bedömning av elevernas kunskapsutveckling och för utveckling av undervisningen, särskilt i matematik.

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

Av grundskoleförordningen framgår att betyget ska bestämmas med hjälp av de mål som eleverna enligt kursplanerna skall ha uppnått i grundskolan, och de betygskriterier som i kursplanerna har fastställts för ämnena.

Vid intervjuer framkommer att lärarna i Centralskolan under flera års tid arbetat med att konkretisera de nationella kursplanerna inom skolan, men även kommunövergripande. Enligt lärarna har arbetet lett till att de blivit mer noggranna med sina bedömningar. Inom ramen för systemet med fem perioder per läsår har skolan utvecklat kurser inom alla ämnen. Samtliga kurser konkretiserar kursplanernas mål och betygskriterier. I vissa kurser och ämnen är konkretiseringarna helt inom ramen för kursplanen, men i andra delmoment och ämnen har skolan lagt till krav som inte återfinns i kursplanerna, till exempel att eleven ska kunna använda grammatikbok för att nå väl godkänt och mycket väl godkänt i moderna språk, och att eleven ska ha deltagit i bugg och aerobics för att nå godkänt i en idrottskurs. Upplägget av kurser tenderar också i många ämnen, exempelvis bild, slöjd och samhällsorienterade ämnen att leda till att läraren snarare bockar av om eleven rent kvantitativt genomfört de förutbestämda områdena, snarare än att läraren betygsätter vilka kunskapskvaliteter som eleven utvecklat. Intervjuade lärare menar att det skiljer mellan olika ämnen i vilken utsträckning de använder sig av sina lokala konkretiseringar. När intervjuade elever ger exempel på vad som krävs för betyg i olika ämnen, är det skolans lokala konkretiseringar som de känner till.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla sina arbetsmetoder så att lärarna säkert utgår ifrån de nationella målen och betygskriterierna när de sätter betyg.

1.3.3 Betyg sätts, intyg och studieomdömen utfärdas samt betygskatalog förs enligt förordningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola		x

Motivering
Enligt särskoleförordningen ska eleverna efter avslutad skolgång få ett intyg om den utbildning eleverna gått igenom. Om en elevs vårdnadshavare begär det, ska intyget kompletteras med ett allmänt studieomdöme. Studieomdömet ska avse elevens möjlighet att bedriva studier. Betyg ska sålunda sättas enbart om en elev i grundsärskolan eller elevens vårdnadshavare begär det. I Centralskolan får alla elever som är inskrivna i särskolan betyg. Enligt lärarna informerar skolan om elevernas rätt till skriftliga omdömen och möjligheten att få betyg, men intervjuade elever kände inte till att de enbart ska få betyg om de begär det. Inspektörerna vill därför påpeka vikten av att information till elever och elevernas vårdnadshavare om rätten till studieomdöme samt betyg, är tydlig. Skolinspektionen bedömer att skolan enbart ska ge betyg om vårdnadshavaren begärt det.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering
Av läroplanen framgår att mål att sträva mot i läroplanen och kursplanerna anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan.

I Centralskolan styrs skolans arbete av kursindelningarna som beskrivits i avsnitt 1.2.1 och 1.3.2. Kurserna behandlar delvis områden som tas upp i de nationella kursplanernas mål att uppnå och betygskriterier, men delvis också ämnesområden som funnits med i tidigare läroplaner. Ämnenas syfte och roll som beskrivs i de nationella kursplanernas inledningar är sällan det som präglar skolans lokala konkretiseringar. Exempelvis framträder inte det viktiga syftet med undervisning i religionskunskap – att främja förståelse för olikheter och motverka främlingsfientlighet – annat än som ett betygskriterium för de högre betygen i en kurs i årskurs 9. Fram till dess framstår ämnet mer som en genomgång av en visst bestämt faktastoff inom kristendomen. Ett annat exempel är slöjd där flit och att noggrant kunna följa lärarens instruktioner genomsyrar skolans kurser, snarare än kursplanernas betoning på att eleven ska utveckla kreativitet och tillit till sin förmåga. Skolan har själva uppmärksammat detta och bedömer att betygskriterierna i stor utsträckning ligger till grund för undervisningen. Lärarna uttrycker också ett behov av kompetensutveckling avseende skillnaden mellan mål att sträva mot och mål att uppnå. Intervjuade elever uppger att undervisningen i många ämnen framför allt betonar fakta och färdigheter medan förståelse och förtrogenhet mer är förknippade med krav för att nå de högre betygen.

Skolinspektionen bedömer att skolan bör utveckla sina metoder så att undervisningen i högre utsträckning än i dag utformas utifrån läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot och från läroplanens kunskapssyn där fakta, färdigheter, förståelse och förtrogenhet bildar en helhet.

1.4.2 Elevernas ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet och eleverna i den obligatoriska särskolan utvecklar sitt eget sätt att lära och tillit till sin egen förmåga.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

Läraren ska enligt läroplanen se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och detta inflytande ska öka med elevernas stigande ålder och mognad. Rektorn ska se till att arbetsformerna utvecklas så att elevinflytande gynnas. För att eleverna ska kunna få möjligheter att påverka undervisningens innehåll är det samtidigt en viktig förutsättning att målen för utbildningen klargörs.

Av Centralskolans kvalitetsredovisning framgår att elevernas inflytande och ansvar varit ett utvecklingsområde för skolan. Där görs bedömningen att målet

är uppnått, eftersom eleverna i ett antal ämnen är med vid planering och utvärdering av undervisningen. Vid intervjuer och iakttagelser i samband med inspektionen framkom emellertid att elevernas inflytande över undervisningens arbetsformer och innehåll varierar kraftigt mellan olika lärare vid skolan, och att inflytandet i klassrummet ofta begränsas till val mellan två alternativ av redovisningsformer och/eller ordningsföljd på arbetsuppgifter. Någon progression över tid, eller gemensam strategi för en sådan i skolan, kunde inte heller urskiljas. Möjligheterna till inflytande över undervisningens innehåll har också starkt begränsats i de flesta ämnen genom skolans kurser som tydligt beskriver det exakta innehållet i kursen. Däremot har beskrivningarna gjort att eleverna tydligt har kännedom om skolans mål för kursen.

Skolinspektionen bedömer att rektor i högre utsträckning ska leda utvecklingen av skolans arbetsformer så att elevinflytandet gynnas. Elevernas inflytande behöver utvecklas på skolan så att det inte blir beroende av vilken lärare eleverna har och så att eleverna, i takt med ökad ålder och mognad, får ett ökat inflytande över såväl arbetssätt och arbetsformer som undervisningens innehåll.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former och eleverna i den obligatoriska särskolan ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas och till att påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

1.4.3 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering
Enligt läroplanen ska skolan sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till för att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Samarbetet ska utgå från de nationella och lokala mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet. Bland annat nämns att läraren ska utbyta kunskaper och erfarenheter med personalen i gymnasieskola och gymnasiesärskola. Vidare framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. I Centralskolan är det främst inom särskolan som överlämnande till gymnasiesärskolan inte fungerar tillfredsställande, enligt ansvarig lärare, eftersom det utbyte av kunskaper och erfarenheter som läroplanen nämner inte sker. Av intervjuer med lärarna i grundskolan framgår att det framför allt är mellan årskurs 6 och årskurs 7 som det finns ett stort behov att utbyta kunskaper och erfarenheter mellan lärarna, även om de också menar att den överlämningen blivit betydligt bättre detta år än vad den varit tidigare. Av intervjuer och dokumentation framkommer också att samverkan mellan lärare i olika ämnen inom skolan behöver utvecklas. Flera av skolans kurser angränsar varandra genom att ta upp liknande mål, men som en lärare uttrycker det "den ena handen vet inte vad den andra gör vid skolan" och därför tar man inte vara på tillfället och samarbetar mellan olika ämnen. Skolinspektionen bedömer att samarbete behöver utvecklas inom och mellan ämnena vid grundskolan både inom skolan och i förhållande till årskurs 1–6. Vid särskolan behöver det utvecklas i förhållande till gymnasiesärskolan.

1.4.4 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		

Motivering Ej relevant.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Läraren ska utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

I Svedala kommun läggs stor vikt vid ett inkluderande synsätt. Det är bland annat av den anledningen som en specialpedagog är knuten till respektive arbetslag i Centralskolan. Specialpedagogerna är mycket engagerade och arbetar aktivt för att stödja elever som är i behov av särskilt stöd. Däremot framkommer det av intervjuer med lärarna att specialpedagogerna inte i särskilt hög utsträckning arbetar med handledning av lärarna för att möjliggöra anpassning av metoder och läromedel till olika elevers behov. Skolans sätt att individualisera undervisningen tenderar istället att handla om att vissa ämnen anpassas bort, att eleven i stället för språkval och elevens val (se vidare avsnitt 3.1.2) får arbeta mer inom de områden där eleven har svårigheter, samt att elever ges möjlighet till omprov. Anledningen till detta menar lärarna är att de arbetar ensamma i stora elevgrupper och inspektörerna kan konstatera att lärartätheten i skolan är lägre än riksgenomsnittet. Av intervjuerna med lärare och rektorer framkom också att skolan generellt haft svårare att individanpassa undervisningen till de elever som har behov av ytterligare stimulans och utmaningar.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i högre utsträckning bör anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

Av skollagen framgår att särskilt stöd ska ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Grundskoleförordningen föreskriver att rektorn ska se till att behovet utreds, om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Av Skolverkets allmänna råd för arbete med åtgärdsprogram framgår att skolan i sin utredning ska ta hänsyn till omständigheter på skol-, grupp- respektive individnivå när man beskriver elevens svårigheter. Centralskolan har flera olika system för diagnostisering och kartläggning vilket gör att de har god kontroll över vilka elever det är som är i behov av särskilda stödinsatser. Skolan kan också erbjuda flera olika sorters särskilda stödinsatser. Arbetslagen har ett stort ansvar för stödinsatserna och upplever att de saknar överblick och verktyg som syftar till att anpassa lärmiljön på grupp- och skolnivå för att bättre stödja elever med svårigheter i skolarbetet. Vid skolan finns flera elever som har hög ogiltig frånvaro. I de studiekort och åtgärdsprogram inspektörerna tagit del av framstod ogiltig frånvaro som en vanligt förekommande orsak till betygsvarning. Personalen i skolans elevhälsoteam menar att skolans arbetsgång ibland får den negativa bieffekten att det tar lång tid innan nödvändig information når kuratorn. Detta är olyckligt eftersom kuratorn har ett särskilt ansvar att arbeta med elever med hög frånvaro och också är den som har kontakten med socialtjänsten. Det framskymtar även av intervjuer och dokumentation en inställning hos rektorer, lärare och föräldrar att man som elev och förälder kan tacka nej till en stödinsats och att skolan då blir friskriven från sin skyldighet att ge stöd.

Skolinspektionen bedömer att det mot bakgrund av bristande måluppfyllelse är väsentligt att rektorerna i högre utsträckning ser till att behoven av stöd utreds så att hänsyn kan tas till omständigheter på såväl skol-, grupp- som individnivå, och så att ansvarig personal blir informerad om att behov av åtgärder finns..

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering
Av grundskoleförordningen framgår att rektorn ska se till att ett åtgärdsprogram utarbetas om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Av Skolverkets allmänna råd för arbete med åtgärdsprogram framgår att åtgärdsprogrammen ska vara redskapet för personalen när det gäller planering och utveckling av den pedagogiska verksamheten kring den enskilde eleven. Det är samtidigt en skriftlig bekräftelse på de stödåtgärder som ska vidtas och bidrar till att ge en överblick. Vid Centralskolan är det mentorerna som ansvarar för att ett åtgärdsprogram upprättas för en elev som är i behov av särskilt stöd. Inspektörerna har tagit del av ett flertal åtgärdsprogram och konstaterar att de är av varierande kvalitet. Precis som i fallet med studiekort och individuella utvecklingsplaner är det betygen som är utgångspunkten i beskrivningarna, snarare än målen i läroplan och kursplaner. Genomgående är dessutom att fokus i åtgärdsprogrammen är riktat mot insatser från elevens sida. Vid ett flertal tillfällen konstateras i programmen att elevens frånvaro gjort att målen ändå inte är nådda, utan att det framgår hur skolan avser arbeta för att öka elevens närvaro. I flera på varandra följande åtgärdsprogram framgår heller inte att skolan utifrån att föregående åtgärder inte lett till önskat resultat, vidtar andra insatser. Skolinspektionen bedömer att det är av stor vikt att skolan utvecklar sitt arbete med åtgärdsprogram så att de i högre utsträckning beskriver vilka mål det är eleven har svårigheter att nå. Skolan bör beskriva de insatser som skolan ska vidta så att åtgärdsprogrammen kan bli det verktyg och hjälp till överblick som beskrivits i avsnitt 1.5.2.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering
Av läroplanen framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling. Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet, men även skolan har en viktig roll därvidlag. Varje elev har rätt att i skolan få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter. Vid återkommande elevenkäter vid Centralskolan framkommer, enligt rektorerna, att en övervägande majoritet av eleverna både trivs och känner sig trygga i skolan. Inspektörerna kunde också iaktta en övervägande god stämning vid skolan. Enkäter och intervjuer visar dock att det finns ett antal elever som upplever sig utsatta för kränkningar både av andra elever, men även i något fall av en vuxen. De incidenter som kommer till skolans kännedom arbetar skolan mycket aktivt med och eleverna kunde i intervjuerna ge exempel där skolan framgångsrikt agerat i fall där elev upplevt sig kränkt av annan elev, eller en vuxen. Trots detta var lärare och elever överens om att det fortfarande fanns elever som är utsatta, bland andra elever med funktionshinder, vilket är särskilt angeläget för skolan att uppmärksamma. Inspektörerna kunde också iaktta ett flertal elever som föreföll vara utanför den sociala gemenskapen. Skolans lokaler bidrar inte positivt till att utveckla en levande social gemenskap, då stengolv och

stora hallar där brandmyndigheten förbjudit soffor och bänkar skapar en stökig och bullrig miljö.
Skolinspektionen bedömer att skolan behöver fortsätta att arbeta för att skapa en miljö där alla elever kan känna sig trygga. Se vidare 2.1.2.

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering

Av skollagen framgår att verksamheten i skolan ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling. Av lagen framgår vidare att det ska bedrivas ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål som ska vara förebyggande och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling och diskriminering. Av Centralskolans kvalitetsredovisning framgår att skolan arbetar aktivt för att skapa ett gott klimat vid skolan. Vid varje läsårsstart har skolan så kallade "kick-off-dagar" för eleverna där likabehandlingsfrågor är en väsentlig del av innehållet. Elevrådet har ansvar för vissa trivselhöjande aktiviteter och skolan har under perioder haft möjlighet att anordna särskilda rastaktiviteter för eleverna. Enligt rektorerna och intervjuade lärare har skolan ett mycket bra kartläggningsarbete av vilka elever det är som känner sig utsatta och av den anledningen har skolan möjlighet att agera snabbt och effektivt. Skolans förebyggande arbete bygger på att mentorena under mentorstiden ska genomföra exempelvis värderingsövningar och etiska samtal. Av skolans utvärderingar framgår dock att en del lärare inte känner sig bekväma i denna roll. Intervjuer med elever visar också att det finns lärare som under mentorstiden enbart ger kort information till eleverna om aktuell närvarostatistik och sedan låter eleverna gå. Intervjuer och iakttagelser under verksamhetsbesöken ger också vid handen att lärare vid skolan har olika god förmåga att skapa lugn i grupperna och att ta tag i de incidenter som uppstår.

Skolinspektionen bedömer att skolan till stor del bedriver ett aktivt värdegrundsarbete, men att det förebyggande arbetet behöver bli mer målinriktat och att skolan i högre utsträckning bör verka för att öka elevernas tolerans mot olikheter i förhållande till de olika diskrimineringsgrunderna.

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering

Av lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever framgår att huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer ska se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över under medverkan av eleverna.

Centralskolan har upprättat en likabehandlingsplan som till stora delar är av god kvalitet. Intervjuade lärare menar också att planen varit till stor hjälp i arbetet med att utreda incidenter. Planen innehåller konkreta beskrivningar av vad som avses med diskriminering och kränkande behandling, samt tar tydligt avstånd ifrån att detta ska förekomma i verksamheten. Intervjuade lärare menar också att den konkreta handlingsgången som i planen beskrivs för hur skolan ska agera i de fall kränkningar ändå uppstått har varit mycket användbar i arbetet. Skolan har genomfört en kartläggning av vilka specifika risker som finns i skolan, men denna har inte använts som underlag för upprättandet av likabehandlingsplanen. Av den anledningen blir planerade åtgärder av en mer allmäntlig karaktär. De specifika åtgärder som skolan ämnar vidta för att komma tillrätta med de behov som identifierats under året. Intervjuade lärare menar också att de läromedelsgranskningar som tas upp under några av diskrimineringsgrunderna heller inte blivit genomförda, men varit ett uttryck för goda intentioner. Eleverna har inte deltagit i upprättandet av planen.

Skolinspektionen bedömer att skolan i sitt arbete med likabehandlingsplanen tydligare bör utgå från en kartläggning av verksamheternas behov. I planen måste skolan tydligt redovisa planerade förebyggande åtgärder som syftar till att öka elevernas tolerans och respekt för olikheter. Eleverna måste också delta i detta arbete.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering
Av grundskoleförfordningen framgår att kommunen som språkval ska erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. Vidare framgår att eleven, om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det, i stället för språk som språkval ska erbjudas det språk som eleven har rätt till modersmålsundervisning i, svenska som andraspråk för elever som i övrigt får undervisning i svenska som andraspråk, svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska, engelska, eller teckenspråk. Vid Centralskolan erbjuds eleverna tyska, franska, spanska samt förstärkt undervisning svenska och engelska som språkval. I den information som ges till elever och föräldrar i årskurs 5 framgår inte alla valmöjligheter enligt grundsko-

leförordningen. Dessutom framgår det av skolans dokumentation att elever i stället för undervisning i svenska och engelska under tiden för språkval ges stödundervisning i andra ämnen, till exempel naturorienterande ämnena. Skolinspektionen bedömer att skolan måste utforma undervisningen och ge information i enlighet med grundskoleförordningens krav.

Enligt förordningarna för grundskolan och särskolan ska undervisningen i elevens val syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska också sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

Vid Centralskolan är elevens val till viss del utformat på olika sätt för olika årskurser. Samtliga elever både i grundskolan och särskolan har ett tillfälle där eleverna har möjlighet att fördjupa sig inom ett arbetsområde de själva väljer, de har också enligt eleverna vid dessa tillfällen möjlighet att göra läxor och göra klart lektionsuppgifter. För sjuorna och åttorna erbjuds ett ytterligare tillfälle inom elevens val till en satsning som mer liknar det skolan kan göra inom ramen för skolans val, nämligen att de är med i något som skolan kallar för hälsopyramiden. För niorna ges en gång i veckan ytterligare en möjlighet att välja av flera ämnen, exempelvis NO/teknik, SO, idrott och hälsa, musik och hem- och konsumentkunskap.

Skolinspektionen bedömer att läxläsning och att arbeta klart inte utgör elevens val i författningens mening. Hur elevens val erbjuds i kommunen kommer närmare att bedömas i kommunrapporten.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet, och invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna. Det är rektorn som beslutar om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Undervisning i svenska som

andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska.
 I Centralskolan är det inte en särskilt stor andel elever som har rätt till undervisning i svenska som andraspråk. Det finns heller ingen personal som har utbildning för att undervisa i ämnet. I stället ges insatser i form av stödundervisning till de elever som skolan bedömer har svårigheter att klara undervisningsmålen i svenska.
 Skolinspektionen bedömer att skolan måste anordna undervisning i svenska som andraspråk för de elever som rektorn beslutat behöver det.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

3.1.6 Barn och ungdomar tas emot i enlighet med författningarna

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

3.1.7 Elever som i den obligatoriska särskolan har slutfört årskurs 9 kan få fortsatt utbildning i årskurs 10.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

3.1.8 Elever mottagna i särskolan och som får sin undervisning i grundskolan följer särskolans kursplaner.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

3.2 Personalens utbildning
Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

3.3 Rektors ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering
Av skollagen framgår att det för ledningen av utbildningen i skolorna ska finnas rektorer. Enligt förarbetena till lagen framgår att det för varje elev ska finnas en bestämd tjänsteman. Rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger också rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Av läroplanen framgår vidare att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Centralskolan har en ny organisation som innebär att skolan leds av två rektorer med samma ansvarsområden. För intervjuade elever framstår det inte tydligt vem av rektorerna som är deras rektor. Arbetslagsledarna ska fungera som en brygga mellan rektorerna och lärarna. Dessutom finns ämnesföreträdare som

ska leda ämneslagens pedagogiska diskussioner. I sin arbetsplan skriver rektorerna att deras ledning ska kännetecknas av tydlighet, framförhållning och situationsanpassning. Av intervjuer och dokumentation blir det dock tydligt att skolans nya organisation ännu inte fungerar fullt ut. Många lärare upplever dessutom att skolans system med perioder och studiekort lett till en ökad arbetsbelastning utan att ge vinster i form av ökad måluppfyllelse för eleverna. Flera av lärarna saknar tydlig pedagogisk ledning från rektorerna och menar att de planer som rektorerna upprättar inte får genomslag i verksamheten och att de inte tillräckligt tydligt arbetar för att inrikta verksamheten mot de nationella målen. I stället finns en upplevelse av att de flesta frågor landar tillbaka på arbetslagen att lösa.

Inspektörerna bedömer att rektorerna måste tydliggöra för elever och föräldrar vem som är elevens rektor. Vidare är det mot bakgrund av skolans försämrade resultat av stor vikt att rektorerna som pedagogiska ledare i än större utsträckning verkar för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

3.3.2 Rektor fattar beslut enligt bestämmelserna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

3.3.4 Rektorn i särskolan fattar beslut om avvikelser från särskolans timplan, som krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning i grundskolan.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering
Av förordningarna för grundskolan och särskolan framgår att det för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen ska finnas en arbetsplan som kontinuerligt ska följas upp och utvärderas. Av läroplanen framgår vidare att skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål och att huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt provas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder provas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället. Vid Centralskolan upplever intervjuade lärare att "saker händer" i sådan utsträckning att det inte finns tid för att stanna upp, reflektera och analysera. Trots de försämrade resultaten har skolan till exempel inte utvärderat sina stödinsatser. Den stora utvärdering som skolan genomfört angående den nya organisa-

tionen har heller ingen koppling till skolans måluppfyllelse, utan handlar mer om lärarnas upplevelse av sin arbetssituation. Lärarna menar att de diskussioner som förts vid skolan angående resultaten byggt på spekulationer om exempelvis att skolans lärare har hårdare krav vid betygssättning och att elever med svårigheter i skolarbetet som kommer från andra delar i kommunen ingår i och därmed sänker skolans statistik, men att de saknar de gedigna analyser av resultaten som behövs för att de ska kunna ompröva sina metoder.

Inspektörerna bedömer att rektorer och lärarna på skolan har ett reflekterande förhållningssätt vilket innebär en god grund för att kunna utveckla ett kvalitetsarbete. Trots detta behöver rektorerna, som pedagogiska ledare, i större utsträckning verka för att resultaten följs upp även på grupp- och skolnivå. Skolan behöver vidare utvärdera och analysera sina resultat så att nya metoder kan prövas och utvecklas i högre utsträckning än vad som sker i dag.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering

Av förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m framgår att varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen ska upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Arbetet med kvalitetsredovisning ska främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningarna syftar även till att ge information om verksamhetens förutsättningar. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska också uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Redovisningen ska utarbetas under medverkan av elever, och deras vårdnadshavare ska också ges möjlighet att delta i arbetet.

Centralskolans kvalitetsredovisning har enligt samtliga intervjuade upprättats utan medverkan av elever och vårdnadshavare. Den är informativ och tydlig och borde därför kunna fungera som ett verktyg i kvalitetsarbetet, men intervjuade lärare menar att så inte är fallet. En del av utvärderingarna i den handlar mer om lärarnas arbetssituation än om elevernas måluppfyllelse, vilket beskrivs i avsnitt 3.4.1. Andra områden till exempel avsnittet om normer och värden

28 (28)

innehåller en tydlig redovisning av elevernas måluppfyllelse, hur skolan arbetar och förslag på förbättringar. Dessa åtgärder är dock inte kända bland lärarna. En tydlig redovisning av elevernas måluppfyllelse i olika ämnen saknas också. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte lever upp till förordningens krav då den inte redovisas elevernas måluppfyllelse i olika ämnen. Den måste också utarbetas under medverkan av elever och personal på ett sådant sätt att den kan användas som ett verktyg i skolans kvalitetsarbete. Vårdnadshavare måste också ges möjlighet att delta i arbetet.

2009-01-07 Lund

Helena Olivestam Torold

Nils Pihlsgård